

kunde gøre sig uafhængige af Loven, nemlig her Pensionensloven, og bringe sig ind under en helt anden og vilkaarlig Regel.

Sag kan altsaa ikke se, at der er mindste Rimelighed for den Praksis, man har begyndt paa i de senere Aar. Men saa kan der ganske vist spørges: Hvad er der da at gøre? Hvad skulde Regeringen have gjort? Sag hører den Indvending: Regeringen kan jo ikke, uden at give dem fuld Gage i Pension, fjerne disse Mænd, naar de ikke selv ville! Det naturlige vilde vel have været, at gamle Dommere ligesom andre gamle Embedsmænd, naar de sølte, at de ikke kunde længere, indgave deres Ansøgning om Afsted med Pension, og derefter fik deres Afsted i Maade og med Pension og maatte med en Titel eller Orden i Tilgift. Men det have de paagældende Dommere jo ikke villet gøre; de have nok ønsket deres Afsted, men søgt det i værktøjet paa en saadan Maade, at det formelt var mod deres Vilje, for at de kunde beholde deres fulde Gage i Pension. Men var nu Regeringen i Virkeligheden stillet saaledes, at den ikke havde nogen anden Udvej end at give disse Dommere, hvad de eftertragtede? Var Regeringen tvungen til at gøre dette? I saa Fald kunde der jo ikke siges noget til det; men det vilde være meget uheldigt, om Regeringen virkelig var saaledes situeret. Man tænke sig da t. Eks., hvorledes den vilde staa i de Tilfælde, at en Dommer kom i en Stilling, der ligefrem gjorde ham aldeles umulig. Man tænke sig, at en Dommer mistede Synet eller Hørelsen eller kom i andre Forhold, som gjorde det helt umuligt for ham at være Dommer, men at han nægtede at søge sin Afsted. Er nu den bestaaende Retstilstand virkelig saaledes, at Regeringen enten slet ikke kan komme af med saadanne Dommere eller, saakremt de have fyldt det 65de Aar, kun kan blive dem kvit ved at give dem en overordentlig Pension, forskellig fra andre Embedsmænds? Nej, det er heldigvis ikke Tilfældet. Regeringen har en sikker Vej at gaa. Den kan vel ikke administrativt afstedige de gamle Dommere uden at give dem fuld Vønning i Pension; men den behøver ikke og bør ikke gaa frem paa den Maade. Spørger man mig, hvilken Vej den da skal vælge, er jeg i det heldige Tilfælde at kunne henvise til en saa kompetent Mand som den nuværende Justitsminister. Han har i sit, blandt Jurister meget bekendte Værk: „Civilprocessens almindelige Del“, udviklet, at hvis det skulde hændes, at Dommere, som ikke længere vare i Stand til at rogte deres Hverv, dog ikke vilde søge deres Afsted, kunde Regeringen meget let blive saadanne Dommere kvit alligevel, idet den

kun behøvede at tage Dom over dem, hvorved den blev kendt berettiget til at afstedige dem. Dette maa særlig gælde over for gamle Dommere, der ikke, stant de ere notorisk ubrugelige, ville gaa af egen Drift. Naar Justitsministeren faar, som jeg antager, en Indstilling fra Rettens Formand om, at denne eller hin Dommer ikke længere er i Stand til paa forsvarlig Maade at passe sin Gerning, og vedkommende Dommer saa ikke, naar han faar et Bink derom, vil søge sin Afsted, behøver Ministeren kun at lade Sagen gaa til Rettens egen Afgørelse. Naar det er Rettens Formands Indstilling, der har sat Sagen i Gang, kan man almindeligvis gaa ud fra, at Indstillingen er et Udtryk fra Rettens Opfattelse af vedkommende Dommers Kapacitet, og der er da intet besynderligt i, at Retten, naar det paatræbes, ogsaa formelt giver sinkendelse for, at han med Rette kan fjernes som ikke længere brugelig. Med en saadan Dom kan Ministeren afstedige vedkommende med Pension efter Pensionensloven, og vi blive fri for disse ekstraordinære Pensioner. Siger man nu, at man dog ingen absolut Garanti har for, at Retten i et givet Tilfælde, da den paa en vis Maade er interesseret i Sagen selv, vil give en Dom, som kender Ministeren berettiget til at afstedige en Dommer, saa vil jeg dertil svare, at for det første har man slet ingen Grund til at mene, at Overretterne eller Højesteret ikke i saadanne Tilfælde vilde dømme fuldt ud forsvarligt og rigtigt. Det er ikke Retternes eller særlig Højesterets Skyld, at den Praksis, jeg omtaler, har indsnegret sig, for Spørgsmaalet har aldrig foreligget for Domstolene. Skylden paahviler de Herrer Ministre, som ved deres Svaagbed have ledet, maa jeg sige, enkelte gamle Dommere i den Fristelse, at gribe efter en større Pension, end der efter Loven kunde tilkomme dem. Dernæst vil jeg sige, at selv om Retten kunde tænkes ikke at ville se uheldet paa Sagen i et foreliggende Tilfælde, hvad blev saa Følgen? Saa blev det jo Retten selv — der er jo her Tale om kollegiale Retter — der kom til at trækkes med en Mand, som ikke paa forsvarlig Maade kunde gøre sin Gerning, hvoraf vilde resultere, at de andre Assessorer fik saa meget strengere Arbejde. Jeg tror, der heri ligger en tilstrækkelig Grund til at antage, at selv om Dommerne ikke af andre Grunde vilde se rigtig paa Tingen, saa vilde den anførte Omstændighed ove en tilstrækkelig Virkning.

Sag ser nu som sagt ikke, at man fra nogen Side kan begrunde den Praksis, som har fundet Sted. Der kan jo ikke være Tale